دکتور سالح ئیبراهیمی

ئەگەر خوا بیەوێ خەڵک لەبەر ئەوەی کردوویانە بیانگرێ (تۆڵەیان لێبستێنێتەوە) لەسەر پشتی کورەی ئەم زەوییە هیچ جووقەوار و زیندەوەر و گیانلەبەر و جووڵندەیەک نامێنێ، بەڵام (خوا بە لوتفی خۆی) ئەوانە تا سەردەمی دیاریکراو مۆڵەتیان ئەدا، جا کاتێ ئەجەلیان هات (گیانیان دەکێشێ)، جا بەڕاستی خوا سەبارەت بە بەندەکانی بینایە (و دەزانێ کەی سەردەمی مەرگیانە) ﴿٤٥﴾

سوورەی یاسین ٨٣ ئایەتە

سوورەی یاسین لە مەککە هاتۆتە خوارێ و بە (بسم‌الله)وە ٨٣ ئایەتە.

بە ناوی خوای بەخشەر و دڵلاوێن

یاسین (هۆی ئینسان) ﴿١﴾ سوێند بە قورئانێ کە سەرلەبەر کارزانییە ﴿٢﴾ بەڕاستی تۆ یەک لە پێغەمبەرانی (خوای) ﴿٣﴾ لەسەر ڕێگای ڕاستی ﴿٤﴾ قورئان خاوەن دەسەڵاتی فرە پرهێزی دڵلاوێن ناردوویەتە خوارێ ﴿٥﴾ تا خەڵکی بترسێنێ کە باووباپیرانیان نەترسێنرابوون، جا لە بێهەواڵیدا بوون ﴿٦﴾ بەڵێنی خوا (عەزابی دۆژەهـ) زۆربەیان دەگرێتەوە، جا بڕوا ناهێنن ﴿٧﴾ ئالقەمان خستە ملیان، جا ئەو (ئالقەیە) تا چەناکەیان دەهات (پڕ بە گەردەنیان بوو)، جا سەریان بەرەو ژوور ڕادەگیردرا (ئیتر سەریان نەدەسووڕا و ڕێگای ئایاتی ئەنفوس و ئافاقیان لێبەسرا، چونکە هێزی ناسیاوییان لە کار کەوت) ﴿٨﴾ لە بەرامبەریاندا لەمپەرێکمان داناوە و لە پشت سەریشیان بەرهەڵستێکمان داناوە، پەردەیشمان دا بە بەرچاویاندا، ئیتر ناتوانن ببینن ﴿٩﴾ بۆیان یەکسانە چ بیانترسێنی یا نەیانترسێنی، بڕوا ناهێنن ﴿١٠﴾ تۆ تەنیا کەسێ ئەترسێنی (و بە دڵەخورپەی دەخەی) کە لەم قورئانە پەیڕەوی بکا و لە نهێنیدا لە خوای ڕەحمان بترسێ، جا بە کەسێکی وا مزگێنی لێبوردن و پاداشی چاکە بدە ﴿١١﴾ ئێمە مردووەکان زیندوو دەکەینەوە و ئەوەی لە بەرا ناردوویانە و تەواوی شوێنەواری ئەوانە دەنووسین، هەموو شتێکمان لە کتێبی دیاریدەر (لەوحەلمەحفوز)دا ژماردووە (و بە ژمارە نووسیوە) ﴿١٢﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتور سالح ئیبراهیمی

بۆ ئەوان بەسەرهاتی خەڵکی ئەو ئاوایییەیان (ئەنتاکیەی شام کە ئێستا کەوتۆتە بەر تورکیا) بـۆ بگێڕەوە، کاتێ کە پێغەمبەران چوونە لایان ﴿١٣﴾ کاتێ دوو کەسمان ناردە لایان، بە درۆیان خستنەوە، بە (ناردنی) سێوەمی بەهێزمان کردن، هەموویان وتیان: بەڕاستی بۆ (ڕێنوێنی) لای ئێوە ڕەوانە کراوین ﴿١٤﴾ (خەڵکی ئەنتاکیە) وتیان: ئێوە نین مەگەر مرۆڤێکی وەکوو ئێمە و خوای ڕەحمان هیچ شتێکی نەناردووە و ئێوە بێجگە لە درۆ نالێن (کە خۆتان بە پێغەمبەر دەزانن) ﴿١٥﴾ وتیان: پەروەرێنەرمان دەزانێ کە ئێمە ڕەوانە کراوین بۆ لای ئێوە ﴿١٦﴾ لەسەر ئێمە نییە مەگەر ڕاگەیاندنی ئاشکرا ﴿١٧﴾ وتیان: ئێوەمان بە وەیشوومە داناوە و ئەگەر دوایی بەم قسانە نەهێنن، بەردەبارانتان دەکەین و ئازارێکی پڕ دەردتان لە ئێمەوە دەگاتێ ﴿١٨﴾ (پێغەمبەران) وتیان: شوومیتان بە خۆتانەوەیە ئەگەر ئامۆژگاری بکرێن (ئا بەمجۆرە وەڵام ئەدەنەوە، بەڵکوو ئێوە تاقمێکن لە ئەندازەی خۆ دەرکەوتوون و زیادەڕەوون ﴿١٩﴾ لەوپەڕی شارەوە مرۆڤێک (حەبیبی نەجار) بەپەلە هات و وتی: ئەی هۆزم! لەم ناردراوانە پەیڕەوی بکەن ﴿٢٠﴾ لە کەسانێ کە هیچیان لە ئێوە ناوێ و خۆیشیان خەڵکێکی ڕێنوێنکراون پەیڕەوی بکەن ﴿٢١﴾ من بۆچ زاتێ نەپەرستم کە منی بەدیهێناوە، هەمووتان بەرەو لای ئەو دەگەڕێندرێنەوە ﴿٢٢﴾ ئایا بێجگە لەو خوایانێک بۆ خۆم هەڵبژێرم کە ئەگەر خوای ڕەحمان زیانم پێبگەیێنێ، تکای ئەوان کەمترین سوود بەمن ناگەیێنێ و من (لە سزادانی خوا) ڕزگار ناکەن ﴿٢٣﴾ بەڕاستی (ئەگەر کارێکی وا بکەم) لەو کاتەدا لە لاڕێیانی ئاشکرادا ئەبم ﴿٢٤﴾ بەڕاستی بە پەروەرێنەرتان بڕوام هێنا، جا لێمبیستن ﴿٢٥﴾ (ئەم پیاوەیان شەهید کرد، جا پێی) وترا: بڕۆ نێو بەهەشت، وتی: خۆزگە هۆزەکەم دەیانزانی ﴿٢٦﴾ کە پەروەرێنەرم منی بەخشی و منی هێنایە نێو ڕێزلێگیراوان ﴿٢٧﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتور سا لح ئیبرا هیمی

لەوەودوا هیچ لەشکرێکمان لە ئاسمانەوە بۆ سەر هۆزی ئەو نەنارد و ئێمە دابەزێنەر نەبووین (و ڕەوشتمان وا نەبوو) ﴿٢٨﴾ نەبوو مەگەر بانگێکی بەسامی ئاسمانی، جا لەناکاو هەموو لە جێی خۆیان سارد و سڵار بوونەوە ﴿٢٨﴾ ئەی داخ و حەیف و مخابن بۆ ئەم بەندانە، هیچ پێغەمبەرێکیان بۆ نەهات، مەگەر ئەوەی کە گەمەیان پێ‌کردن ﴿٣٠﴾ ئایا نەیاندی کە چ خەڵکێکمان بەر لەوان لەنێو برد کە ئیتر ناگەڕێنەوە لایان ﴿٣١﴾ هەموویان لای ئێمە (لە قیامەتدا) حازر ئەکرێن ﴿٣٢﴾ زەوی مردوو بۆ ئەوان نیشانە و ئامۆژگاری و پەندە، ئەوەمان زیندوو کردەوە و دانەوێڵەمان لەو دەرهێنا، جا لێی دەخۆن ﴿٣٣﴾ لەودا باغی خۆرما و ترێمان لێ بەدیهێنا و کانیاو و ئاومان لێ‌هەڵقوڵاند و تاقگەیان کرد ﴿٣٤﴾ تا لە میوەکەی و دەسڕەنجی خۆیان بخۆن، ئایا سپاس ناکەن ﴿٣٥﴾ پاکە زاتێک کە هەموو جووتێکی (نێر و مێ، چ مرۆڤ چ گوڵ و گیا، چ زەڕاتی ئەرێ و نەرێ: موسبەت و مەنفی و ئەتۆم و هەستەی ئەتۆم و ئەلەکترۆنەکانی) خولقاندووە، چ لەوەی لە زوی دەیڕوێنێ و چ لە خۆیان و چ شتگەلێ کە نایزانن و نایناسن ﴿٣٦﴾ شەویش بۆ ئەوان نیشانە و پەندێ ترە کە ڕۆژی لێ‌دەردەکێشن، جا لەناکاو تاریکی داگری هەموویانە ﴿٣٧﴾ تەبەق و گۆی ڕۆژیش بەرەو مەقەڕ و بنکەی خۆی لە گەڕاندایە (یانی تەبەقی ڕۆژ دارای حەرەکەتی ئینتیقالیە: واقیعییە، دیارە تەواوی مەنزوومەی شەمسی و تەنانەت کاکەشانی ڕێی شیری لە بزاودان. ئەریک ئۆبلاکێر؛ فیزیکی نەوین ٤٥ ـ ٤٨ «شەپۆل»)، ئەمە لە خاوەن دەسەڵاتی فرە زاناوە فەرمانی پێدراوە بۆ لای ئەستێرەی (وگا) لە گەڕاندا بێ و زەویساڵێ جارێک بە دەوری ڕۆژدا ئەگەڕێ) ﴿٣٨﴾ بۆ هەیڤ و مانگیش قۆناغگەلمان داناوە (دوای بڕینی ئەو قۆناغانە)، سەرەنجام بە وێنەی شاخەی ویشکی کۆنی خورما (کەوانی شکڵ و زەرد) دەگەڕێتەوە و دەبێتە دمەداس ﴿٣٩﴾ بۆ ڕۆژ ناشێ کە بگاتە مانگ و بۆ شەویش ناشێ لە ڕۆژ پێش کەوێ، هەموویان لە مەداری خۆیاندا مەلە دەکەن ﴿٤٠﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

ئەمەیش بۆ ئەوان نیشانە و ئامۆژگاری و پەندە کە ئێمە هاوڕەگەزانی ئەوانمان لە گەمی تەژی تەژی و پڕکراو (لەوان و بارەکانیان) هەڵمانگرتن ﴿٤١﴾ بە وێنەی کەشتی شتانی تریشمان بۆ سازدان کە سواری بن ﴿٤٢﴾ ئەگەر بمانەوێ نوقمیان دەکەین، نە کەس بە دەنگیانەوە بێ و نە لە نوقم بوونیش ڕزگاریان ببێ ﴿٤٣﴾ مەگەر چاکە و ڕەحمەتی ئێمە بیانگرێتە بەر، تا زەمانێکی دیاریکراو لە ژیان کەڵک وەربگرن ﴿٤٤﴾ کاتێ پێیان بوترێ: لەوەی (عەزابێ کە ڕووبەڕووتانە و لەوەی پشت سەرتانە خۆ بپارێزن، بەڵکوو بکەونە بەر ڕەحمەتی خوا (گوێ نادەنێ ﴿٤٥﴾ هیچ نیشانەیێ لە نیشانەکانی پەروەرێنەریان بۆ نایێ مەگەر ئەوەی پشتی تێدەکەن و ڕووی لێدەسوورێنن ﴿٤٦﴾ هەردەمێ پێیان بوترێ: لەوەی خوا پێیداون ببەخشن، کافرەکان بە بڕوادارەکان دەڵێن: ئایا خۆراک بە کەسێ بدەین کە ئەگەر خوا بیویستبا، خۆراکی پێئەدا (ویستی خوا ئەوەیە برسی بێ)، ئێوە نین مەگەر لە لاڕێییەکی ئاشکرادا ﴿٤٧﴾ دەڵێن: ئەگەر ڕاستبێژن ئەم بەڵێنە کەی دێ ﴿٤٨﴾ ئەمانە چاوەنواڕ نین مەگەر نەعرەتە و شریخەیەکی بەسام لەودەمانەی سەرگەرمی کێشەی نێوخۆیان دەیانگرێ و لە نێویان دەبا ﴿٤٩﴾ (وەها کوتوپڕ بێ کە) نەتوانن وەسیەتیش بکەن یا بگەڕێنەوە لای خاووخێزانیان ﴿٥٠﴾ فوو بە کەڵەشاخ (شەیپوور)دا دەکرێ، لەناکاو ئەوانە لە گۆڕەکان دێنەدەرێ و بەرەو لای پەروەرێنەریان بەتاڵووکە و بەلەز دەڕۆن ﴿٥١﴾ وتیان: وای بۆ ئێمە چ کەسێ ئێمەی لە جێخەومان هەستان، ئەمە هەمان بەڵێنی خوای ڕەحمانە و پێغەمبەران ڕاستیان وتووە ﴿٥٢﴾ (ئەمە) نییە مەگەر نەعرەتە و بانگێکی بەسامی ئاسمانی، لەناکاو هەموو لای ئێمە (لە ڕۆژی بەرێدا) حازر کراون ﴿٥٣﴾ لەو ڕۆژەدا غەدر و ناحەقی و ستەم لە هیچ کەس ناکرێ، بێجگە لەوەی کە کردووتانە پاداش و سزا نادرێنەوە ﴿٥٤﴾

دکتور سا لح ئیبراهیمی

بەهەشتییەکان لە ڕۆژێکی وا بە نیعمەتی خواوە سەرگەرم و خۆش و شادن ﴿٥٥﴾ ئەوانە خێزانیان لەبەر سێبەردا لەسەر تەخت پاڵیان داوەتەوە ﴿٥٦﴾ بۆ ئەوان لە بەهەشتدا میوەی بەتام هەیە، هەرچی بیانەوێ و داوای بکەن بۆیان ئامادەیە ﴿٥٧﴾ پەروەرندەی دڵاوێنیش بە لەبز و فەرمایشتی خۆی سڵاویان بۆ دەنێرێ ﴿٥٨﴾ ئەی تاوانباران ئەمڕۆ جیا بنەوە و دوور بن ﴿٥٩﴾ ئەی ڕۆڵەکانی ئادەم مەگەر ئێوەم ڕانەسپاردبوو کە پەیڕەوی لە شەیتان نەکەن، شەیتان دوژمنی ئاشکرای ئێوەیە ﴿٦٠﴾ من بپەرستن، ئەمەیە ڕێگای ڕاست ﴿٦١﴾ بە هەقیقەت (شەیتان) ژمارێ زۆری لە ئێوە لارێ کرد، جا ئایا نەتانزانی ﴿٦٢﴾ ئەمە هەر ئەو دۆژەهەیە کە بەڵێنتان پێدرابوو ﴿٦٣﴾ بە هۆی حاشا کردنتان ئەمڕۆ بڕۆنە نێو ئاگر (ی سووتێنەر) ﴿٦٤﴾ ئەمڕۆ مۆر لە زاریان ئەدەین و دەستیان قسەمان لەگەڵدا دەکەن و دەپەیون و پێیان شایەدی ئەدەن کە کردەوەیان چی بووە ﴿٦٥﴾ ئەگەر بمانەوێ نووری چاویان لە نێو دەبەین، بۆ ڕێگا دەیانەوێ لە یەکتر پێشکەون، جا کوێ دەبینن؟ ﴿٦٦﴾ ئەگەر بمانەوێ لە جێی خۆیان مەسخیان دەکەین (هەروەکوو بووکەڵەی بێگیان) تا نەتوانن بڕۆن بە ڕێدا و بگەڕێنەوە بۆ دواوە ﴿٦٧﴾ بە هەرکەس تەمەنی درێژ بدەین تەرح و بیچمیشی دەگۆڕین (وەکو منداڵ کەمدەسەڵاتیان دەکەین)، ئایا ئەقڵیان ناخەنە کار ﴿٦٨﴾ هۆنە و شیعرمان بەو (محەمەد) فێر نەکردووە و هیچ پێویستیشی پێ نییە، ئەمە تەنیا بۆ یاد لە خوا کردنە و قورئانێکە شێوەی ژیان نیشان دەدا ﴿٦٩﴾ تا ئەوانەی (دڵ) زیندوون بیانترسێنی و بەڵێنی (عەزابی) هەق لە بارەی خوانەناسانەوە تەواو بێ ﴿٧٠﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتور سا لح ئیبراهیمی

ئایا ئەوانە نەیاندی کە بە دەسی پڕ هێزی خۆمان (پاتاڵ و مەڕومالاّت) ئاژەڵ (وشتر و مەڕ و بزن و گا)مان بۆ خولّقاندن، جا ئەوان خاوەنیانن ﴿٧١﴾ ئەوانەمان بۆ کەوی و ڕام کردن، جا سواری هەندێکیان دەبن و لە گۆشتی هەندێکیشیان دەخۆن ﴿٧٢﴾ بۆ ئەوان لەوانەدا سوود و خواردنەوەگەلی (وەکوو شیر) هەیە، جا ئایا شوکری خوا ناکەن ﴿٧٣﴾ بێجگە لە خوا شتانیَتریان پەرست، بەو هیوایە کە یارمەتی بدرێن ﴿٧٤﴾ ئەوانە ناتوانن یارمەتییان بدەن بەلاّم ئەمان لە خزمەتیان بۆ پێشمەرگەیی ئامادەن ﴿٧٥﴾ جا قسەکانیان تۆ غەمگین نەکا، ئەوەی دەیشارنەوە و ئاشکرای دەکەن ئەیزانین ﴿٧٦﴾ ئایا مرۆڤ نەیدی (نەیزانی) کە ئەومان لە تۆم خولّقاند، جا ئەو (وا بەهێز بووە کە) ئێستا بۆتە دوژمنێکی دیار ﴿٧٧﴾ بۆ ئێمە مەسەلێکی هێناوە و بەدیهێنانی خۆی لە بیر بردەوە و وتی: کێ ئەم ئێسکە پوواوانە زیندوو دەکاتەوە ﴿٧٨﴾ بلّێ: کەسێ ئەوانە زیندوو دەکاتەوە کە لە سەرەتاوە بەدیهێناوە و ئەو بە هەموو بەدیهاتوویەک زانا و ئاگایە ﴿٧٩﴾ زاتێ کە لە داری سەوز و شین ئاگری بۆ سازدان، جا ئێوە بەوە (بەو دەسچیلە) ئاور دەکەنەوە ﴿٨٠﴾ ئایا زاتێ کە ئاسمانەکان و زەوی بەدیهێناوە، ناتوانێ وێنەیان بخولّقێنێ، بەلّێ دەتوانێ و هەر ئەویشە بەدیهێنەری زانا و ئاگا ﴿٨١﴾ فەرمانی ئەو ئەمەیە کە هەرکاتێ بیەوێ شتێ بەدیبێنێ پێی دەلّێ: ببە، جا بێدرەنگ دێتە دی ﴿٨٢﴾ پاک و بێخەوشە خوایێ کە هەموو شتێ بە دەس ئەوە، بۆ لای ئەویش دەگەڕێندرێنەوە ﴿٨٣﴾

سوورەی ساففات ١٨٢ ئایەتە

Dr. Saleh Ebrahimi